

faringer fra Genua og fra Haag, hvor Erstatningsforhandlingerne viste sig at briste, saa at alt tyder paa, at Erstatningsspørgsmaalet maa ordnes særskilt med de enkelte Stater og maaske endda ved Tuskhandel mellem de enkelte Staters Borgere og de russiske Autoriteter, begynder man ikke desto mindre med at afslutte denne Handelstraktat, medens hele dette Spørgsmaal om Tilbagelevering af Formueværdier, som beløber sig til Millioner, et Spørgsmaal, som er af langt større Realitet end det, der i Øjeblikket kan opnaas i Rusland, skydes fuldkommen i Baggrunden.

Udenrigsministeren (Cold): Idet jeg takker for den Tilslutning, som Traktaten har faaet, og som giver godt Haab om dens Gennemførelse, beklager jeg naturligvis, at der fra det konservative Folkeparti har været Ønske om, at Vedtagelsen skulde udsættes, og at Traktatens Indhold skulde forandres.

Til Slut vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger, som de forskellige Udtalelser, der nu er blevet fremsat under Behandlingen, giver mig Anledning til. Der er fra forskellig Side spurgt, hvorfor Afbrydelsen af Forhandlingerne fandt Sted i 1921. Jeg skal kun dertil sige, at den Opfattelse, jeg har af dette Spørgsmaal, er den, at den europæiske Situation i al Almindelighed havde udviklet sig paa en saadan Maade i 1921, at man havde grundet Haab om, at Forhandlingerne kunde optages paa et generelt Grundlag mellem samtlige europæiske Nationer og Rusland; det var de Forhandlinger, der senere fandt Sted i Genua og i Haag, og som jo ikke gav det forønskede Resultat, men man haabede, den Gang man afbrød Forhandlingerne, at Situationen skulde udvikle sig saaledes, at Danmark paa en naturlig Maade kom ind i disse Forhandlinger.

Fra forskellig Side, navnlig fra det konservative Folkepartis Side, har man beklaget sig over, at Regeringen ikke har haft mere Føling med Rigsdagens Partier og altsaa navnlig med det Parti, hvormed Regeringen samarbejder. Jeg kan her henvise til Statsministerens Udtalelse her i Tinget under første Behandling af Finansloven, hvori der udtrykkelig blev fremhævet, at man mente, Forholdene i Rusland havde forandret sig paa en saadan Maade, at man nu kunde se lidt anderledes paa Situationen. Jeg formoder, at Meningen med denne Udtalelse var, at man virkelig

vilde gaa i Gang med noget, og Regeringen har altsaa i det hele og store opfattet den tidligere Rigsdagsbeslutning paa den Maade, at der var et virkeligt Ønske om, at Forhandlingerne, hvis Forholdene forandrede sig, skulde tages op igen. Vi har altsaa anset Situationen som værende gunstig i det Øjeblik, vi begyndte Forhandlingerne, og det er jo beklageligt naturligt, at man fra konservativ Side ikke kan dele denne Opfattelse, men vi har været saa sikre i vor Forvisning om, at dette var Forholdet, at der ikke en Gang nogen Sinde indenfor Venstre har været afholdt et Partimøde om denne Sag, idet man er gaaet ud fra som givet, at Rigsdagens Beslutning var af en saadan Beskaffenhed, at man kunde tage Arbejdet op.

Sluttelig vil jeg gerne sige, at Spørgsmaalet om de russiske delegerede, som man skulde frygte saa meget for at faa hertil, har jeg allerede til Dels svaret paa. Vi behøver ikke at nære en saadan Frygt. Det ligger dog i vor egen Haand, hvor stor Delegationen skal blive; det skal være efter Aftale og efter Agrément, og i det hele taget bliver Pasvisum nødvendig Betingelse for at komme hertil.

Jeg vil ogsaa gerne bemærke med Hensyn til den italienske Traktat, som blev omtalt, at Forholdet er det, at Italien har en Traktat, og der er kun Tale om, hvorvidt denne skal gøres permanent eller ikke.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Den højtærede Udenrigsminister erklærer, at Grunden til, at Forhandlingerne blev afbrudt i December 1921, var den, at Regeringen da haabede, det skulde være muligt at naa til en generel europæisk, økonomisk Ordning med Rusland. Jeg maa sige, at denne Forklaring blev den Gang af Venstres daværende Udenrigsminister (Harald Scavenius) hverken givet her i Tinget eller i det hemmelige Rigsdagsmøde eller i hans Interviews og Forklaringer til Pressen. Forklaringen den Gang var stadig denne, at man gav Sovjetrusland for store politiske Indrømmelser i Forhold til de økonomiske Fordele, man fik til Gengæld. Nu er Forholdet det, at de politiske Indrømmelser, der gøres her, er nøjagtigt de samme, som der var Tale om at gøre den Gang, nøjagtigt, og de økonomiske Fordele, som opnaas til Gengæld, de økonomiske Stipula-